

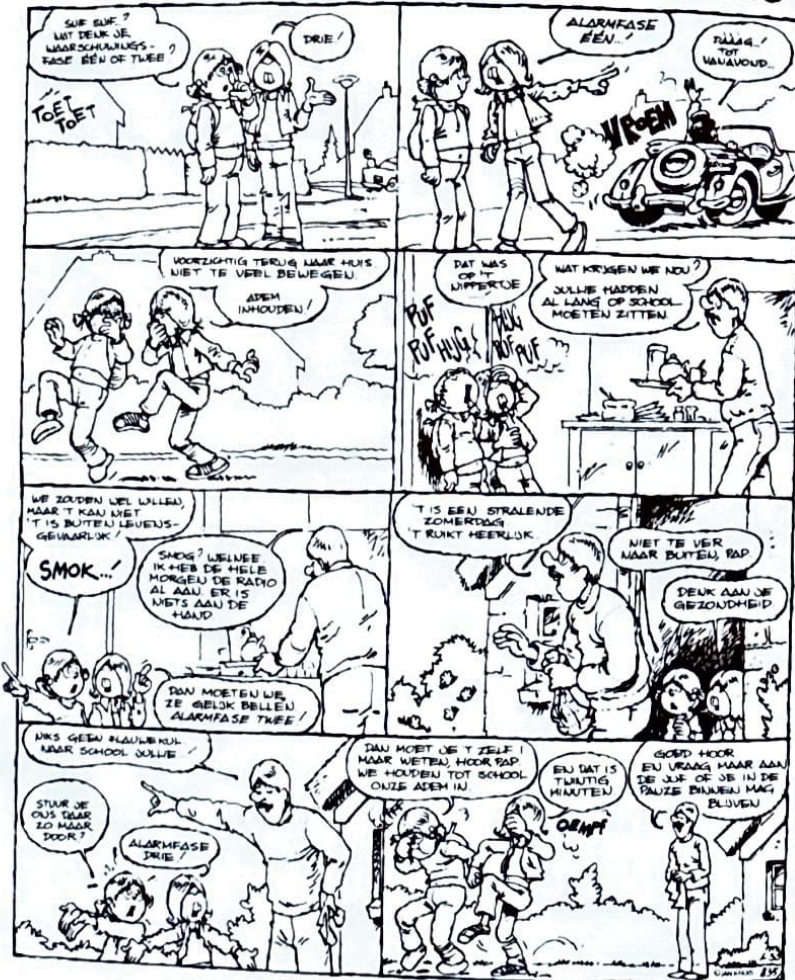

"IT EIBERTSHIEM"

Earnewâld

Eernewoude

Jan, Jans en de kinderen

© JOOP WAGGERS PRODUCTIES BV / JAN KRUIS

BESTE OOIEVAARSVRIENDEN !

Bij dezen doen wij U toekomen het jaarverslag van IT EIBERTSHIEM aangaande het jaar 1992.

Het jaar 1992 is voor de ooievaars een goed jaar geweest. Het was ook een jaar waarop de ooievaars weer volop in de belangstelling stonden. Beter was uiteraard geweest dat er weer volop ooievaars waren en iets minder belangstelling. Gelukkig gaat het wel steeds beter met de ooievaars en in die zin kan ondertussen gesteld worden dat we voorlopig de ooievaars gered hebben voor de provincie en voor Nederland. Het ooievaarsproject heeft dus duidelijk vruchten afgeworpen. De vraag is voor hoelang?

Die vraag kunnen we nog niet beantwoorden en daarom moet het project dus ook doorgaan. Hoe we door moeten gaan is iets wat we de komende periode zullen moeten onderzoeken. Daarom is het ook van het grootste belang dat Vogelbescherming haast maakt met dat onderzoek zodat er voor de buitenstation(s) duidelijkheid komt betreffende de toekomst.

Zeker is wel dat wat betreft de bescherming van de ooievaar er nog zeer veel moet gebeuren en zolang dat niet het geval is zal It Eibertshiem een noodzakelijk kwaad blijven. In het afgelopen jaar ontving ik van trouwe donateurs diverse felicitaties met ons 12,5 jarig bestaan. Dank daarvoor. Toch zou het feest nog groter zijn wanneer we bij ons 25 jarig bestaan tevens van onze opheffing melding konden maken.

WE WACHTEN AF.

KANTTEKENING.

In 1972 nu ruim 20 jaar geleden verscheen het befaamde rapport van de club van Rome "De grenzen aan de groei". Nu in 1992 verscheen het nieuwe rapport. De titel daarvan is : "De grenzen voorbij"

In het nieuwste rapport zijn diverse scenario's opgenomen van redelijk positief tot erg negatief. Centraal stelt men wederom dat het komende decennium van beslissend belang lijkt. De opstelling van met name de rijke en machtige landen op de milieutop in Rio de Janeiro (waar we vorig jaar ons verslag mee openden) doet echter het ergste vrezen!

In dit verband zal ook het gevecht voor het behoud van de vogels en alles wat daarmee annex is een gevecht van lange adem zijn en er is dus veel werk te doen. BIRDLIFE wensen we ook van af deze plaats succes.

Succes bij het beschermen van de vogels en in ons geval voor de ooievaar in het bijzonder.

Nu het met de ooievaars wat beter lijkt te gaan moeten we vooral de nodige pijlen richten op behoud en ontstaan van die biotopen die voor de ooievaar geschikt zijn.

De inspanningsverplichting voor de komende jaren.

Wij doen dan ook een dringend beroep op U (en op Uw buurvrouw maar die is nog geen donateur) om ons te blijven steunen. En loop eens even bij Uw buurvrouw binnen!

**WAT EXTRA STEUN KUNNEN WE
HEEL GOED GEBRUIKEN !!!!!**

" HENK, WE HADDEN TOCH BETER ERGENS
NAAR TOE KUNNEN GAAN, WAAR WAT MINDER
BUITENLUCHT WAS. "

IT EIBERTSHIEM IN 1992.

Het broedseizoen is in 1992 redelijk verlopen. Evenals vorig jaar hadden we 5 vrijvliegende paren die in totaal uiteindelijk 8 jongen groot brachten. Dat het aantal jongen wat achter is gebleven in vergelijking met '91 kwam vooral doordat we twee legfels kwijt raakten door gevechten op en rondom het nest.

In een ander nest kwamen 5 eieren te liggen wat een gunstige start betekende. Helaas bleken er 2 eieren onbevruucht, ging er 1 jong direct dood en een ander jong na ruim 8 dagen. Dus uiteindelijk resteerde er nog 1 jong.

Het zesde "paar" maakte wel een nest maar daar bleef het ook bij.

Bij een aantal paren konden we dus spreken van echte pechvogels en daardoor kwamen we in totaal dus niet verder dan 8 jonge ooievaars.

In de kooi, waar feitelijk wel een paar aanwezig was, kwam het niet tot paarvorming, dit jaar. Wat de oorzaak daarvan was is ons onbekend. Wel jammer uiteraard dat het paar van vorig jaar nu verstek liet gaan.

Ook bij de resterende grondonooievaars werd geen paarvorming waargenomen.

Op 30-07 hebben we 11 ooievaars de vrijheid gegeven en we hopen dan ook dat die volgend voorjaar opnieuw in Eernewoude een nestplaats gaan zoeken. Maar zover is het nog lang niet.

Op 1 september telden we in totaal 38 ooievaars. Van de 8 jongen gaan er de dag er op 4 op trek met een aantal van de 11 vrijgelaten ooievaars. Op 16 sept gaan ook de laatste jongen op trek.

Bij onze eigen ooievaars bevinden zich ook een aantal ongeringde exemplaren die van elders komen. Na een kort verblijf verdwijnen die echter ook weer.

In 1992 werden ook diverse ooievaars weer het slachtoffer van hoogspanningsdraden en het verkeer. Een 6 tal ooievaars vond op die manier de dood. Eind juli kwam er een zeer bijzondere en waarde volle terugmelding van een geschoten ooievaar in het Guinese M'Balía. Bijzonder jammer dat het hier ging om een geschoten exemplaar, maar waardevol in de zin van dat het onze eerste terugmelding is uit dat wereld deel.

Deze ooievaar was op 25 juni 1991 in Eernewoude geringd en op 25 januari 1992 is de vogel in Guinee gevonden. Het betekend dat de ooievaar in zijn eerste jaar 4836 km heeft afgelegd!

Wie beweerde ook al weer dat de project ooievaars niet op trek gaan ??? In ieder geval hebben we nu een onomstotelijk bewijs. Vervolgens hopen we nu dat er in 1993 meer ooievaars terugkeren van die verre reis zodat het aantal broedparen verder zal stijgen.

DIVERSE WERKZAAMHEDEN EN ACTIVITEITEN.

De werkgroep heeft in 1992 weer een groot scala van werkzaamheden ter hand genomen.

In het voorjaar hebben we in de directe omgeving van ons station nog een aantal nesten geplaatst. Het P.E.B. was druk doende een aantal bovengrondse leidingen te verwijderen en in overleg met het P.E.B. zijn een aantal palen blijven staan waarop wij toen een nest geplaatst hebben.

De herinrichting van ons expo deel in de Reidplum werd verder in orde gemaakt en vooral de oudervogel met twee jongen op het nest doet het buitengewoon. Een ieder die de trap op gaat om naar de dia voorstelling te kijken geniet en komt niet alleen door het traplopen in hoger sferen maar vooral ook door het zich op het nest. Prachtig. Ook de al jarenlang door Jan Koopman verzorgde live beelden uit een ooievaarsnest is voor menig bezoeker steeds weer een hoogtepunt.

De natuurbeschermingwacht van Gorredijk verzorgde ook dit jaar weer de Eibertshiem fietstocht. En het was nu een "echte" Eibertshiem tocht want men kon deze keer kiezen uit een lange en een korte tocht en de langste tocht voerde de mensen langs de ooievaars. Jammer was dat een tal fietsers lang moesten wachten voor ze met de pont over gezet konden worden want die bleek pas om 12.00 uur in bedrijf te gaan. Gelukkig was het mooi weer en dan is wachten in een zo mooie omgeving zo erg nog niet. Een groot aantal fietsers kwam ons die dag met een bezoekje brengen. In totaal deden er weer een 300 fietsers mee, waardoor de vereniging voor natuurbescherming te Gorredijk wederom een fors bedrag in onze kas stortte. Het organiseren van een dergelijke tocht is toch een hele organisatie en een woord van dank is dan ook zeker op zijn plaats.

Ook de media besteedde in het verslagjaar weer ruimschoots aandacht aan ons station. Via radio (Omrop Fryslan) en t.v. en vooral de schrijvende pers kwamen de ooievaars regelmatig in het nieuws. Onze ooievaar in Guinee was alleen al goed voor 7 verschillende kranten, waaronder 2 landelijke bladen. In 1992 was ook de tv. aanwezig door een programma rond "Het Princehof gebied" wat later nog eens werd herhaald.

De start van 1993 was echter ook zeer goed! Op maandag 25 januari was Nico Minnema rond een uur of zes in een programma van de AVRO met een item over It Eibertshiem. Om 23.30 uur nog steeds 25 januari dus was Haije Polkertsma op de tv. bij de KRO met een item over It Eibertshiem. We hadden al meerdere keren de tv. gehaald maar twee keer op 1 dag vonden ook wij toch heel bijzonder.

Toch gaat er niets boven het echt bekijken van de ooievaars.

Foto: J. Koopmans.

NEDERLANDS OOIEVAARSNIEUWS.

Voor het ooievaarsproject in totaliteit is 1992 een erg goed jaar geweest. De meeste buitenstations lieten een stijging zien van het aantal broedparen. Door verschillende oorzaken is het netto aantal jongen echter niet toegenomen. Maar zoals U bij de resultaten van It Eibertshiem ook al kunt zien kan een toevalstreffer zoals diverse vechtpartijen om een nest en / of om een zeer gewilde partner het uiteindelijke netto resultaat doen afnemen.

In 1992 waren er 165 vrijvliegende paren.
In de broedkooien verbleven nog eens 25 paren.
In totaal dus 190 paren.

De vrijvliegende paren brachten gezamenlijk 229 jonge ooievaars groot. Daarvan werden er 183 geringd. De overige 46 ooievaars konden vanwege verschillende oorzaken niet geringd worden. Dat blijft een gemis maar het zij zo. Het is dus ook niet juist om wanneer U een ongeringde ooievaar aantreft automatisch aan te nemen dat dit dan een buitenlands exemplaar betreft.

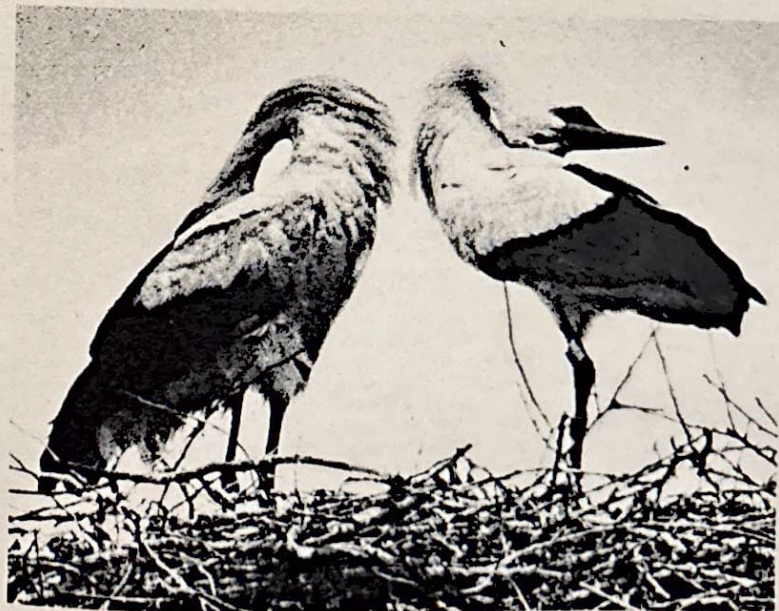
De 25 paren in de kooi zorgden in totaal voor 55 nakomelingen

In totaal werden er dus
284
jongen groot.

Dat er in den lande steeds meer en steeds vaker ooievaars gesignaleerd worden blijkt ook wel uit het aantal meldingen dat bij ons binnenkomt. Regelmatig gaat het daarbij ook al om wat grotere aantallen. In april bv. 8 ooievaars waargenomen bij Terwispel en zo was er in augustus een melding van 12 exemplaren bij het Sneekermeer. Zeer vaak worden er ook meldin-

gen gedaan van individuele ooievaars. Wel blijft het jammer dat er niet vaker meldingen komen waarbij men ook aandacht schenkt aan het ringnummer. Heel vaak weten melders niet eens of de ooievaar al dan niet voorzien is van een ring. Nog meer geholpen zijn we uiteraard met meldingen van vogels waarbij we ook het ringnummer krijgen. Maar hoe het ook zij we blijven geïnteresseerd in elke melding! Dus ook al weet U geen ringnummer, Uw melding blijft van belang. Alle melders van het afgelopen jaar zeggen we dan ook bij dezen dank.

In het verslag van 1991 is al melding gedaan van de diefstal van een 70 ooievaars uit het Liesveld. Toen was ook bekend dat er 57 vogels zijn teruggevonden. Een aantal weken later zijn er nog eens 8 vogels teruggevonden in België. Van de resterende vogels is nooit meer iets vernomen.

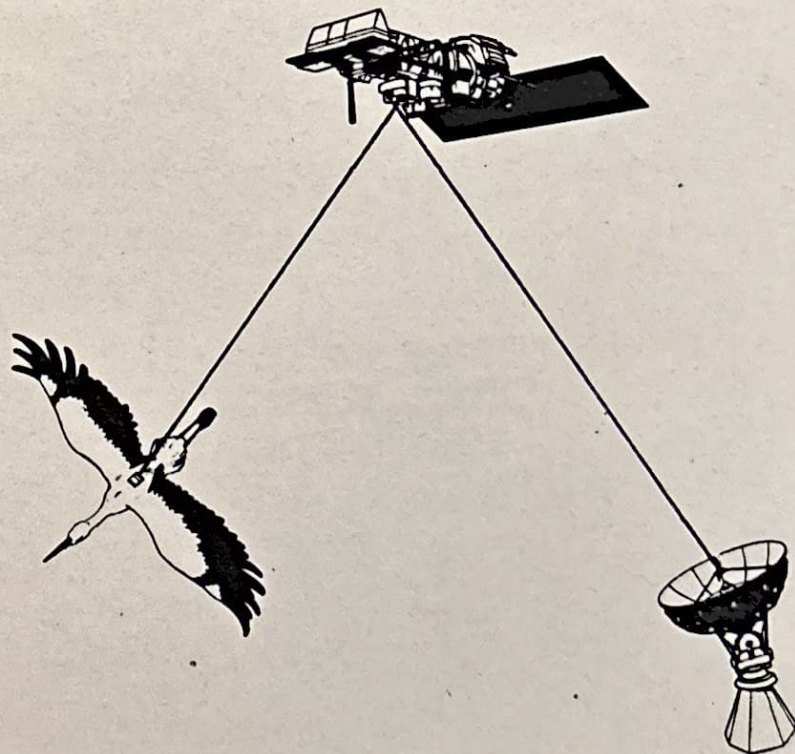
INTERNATIONAAL OOIEVAARS NIEUWS.

Het wonder van de vogeltrek is in 1991 wat de ooievaars betreft een stuk duidelijker geworden. Toen is namelijk met behulp van de satelliet de trek van 4 jonge Duitse ooievaars in kaart gebracht. Al eeuwen lang sloven vogelaars zich uit om zoveel mogelijk vragen over vogels te beantwoorden. Vooral de trek blijft dan fascineren, waar vliegen ze heen, welke route nemen ze en wat is hun vlieg-snelheid zijn dan de meest voorkomende vragen. Het volgen van de ooievaars door middel van hun ring was een al lang beproefde methode. Met de techniek van vandaag de dag is daar dus een dimensie aan toegevoegd. Via een klein zendertje welke aan de vogel wordt bevestigd worden meerdere keren per dag signalen uitgezonden welke via de satelliet worden opgevangen en via een computersysteem is dan gemakkelijk te berekenen waar de ooievaar verblijft. De zendertjes van tegenwoordig wegen nog maar een 45 gram. Dit zendertje wordt door middel van een soort rugzakje aan de vogel bevestigd, met speciale banden welke na een aantal maanden versleten zijn waardoor de zender automatisch dus van de vogel afvalt. Dan is hij toch allang onbruikbaar omdat de batterijen voor hooguit 60 dagen stroom leveren. Eind augustus, vlak voor de trek, werden 4 Duitse ooievaars van een zender voorzien. Binnen een week kozen de ooievaars het luchtruim en de resultaten waren spectaculair!

Een ooievaar vloog in drie weken rechtstreeks naar Afrika! Vanaf het nest in de buurt van Berlijn was de ooievaar na 1 dag vliegen al ten zuiden van Praag. Een dag later werd de Oostenrijkse grens bereikt. Hij volgde de rivier de Donau en vloog over Wenen naar de Tsjechoslowaakse grens. In 2 dagen tijd spoedde hij zich over zuidoost Hongarije naar de westelijke Karpaten om een dag later richting Zwarte Zee te vliegen. Via het bekende vogeltrekpunt de Bosphorus vervolgde hij z'n reis naar Turkije langs de uitgestrekte bergge-

bieden richting Syrië. In Israël werd de eerste grote woestijn, de Negev, bedwongen. Op weg naar de Golf van Suez kreeg hij in Egypte opnieuw met honderden kilometers woestijn te maken. Maar hij bereikte Afrika. Op 16 augustus werd het contact verbroken op de Soedanese grens. Met een gemiddelde snelheid van 55km. per uur en een afstand van ruim 224 km. per dag legde deze ooievaar ruim 4700 kilometer af!

Wereldburgers zijn het, zonder zich te storen aan politieke grenzen vliegen ze heen en weer tussen de continenten. Hun aankomst en vertrek markeert de seizoenen. De mens slaat het verwonderd gade en vraagt zich af waarheen ze gaan, vanwaar ze komen, hoe ze de weg vinden in de donkere nacht en hoe ze overleven in de verre vreemde landen, DIT NU BLIJFT HET WONDER VAN DE VOGELTREK.

WOM BESLUK

...en voor de Ooievaar

April 1993
Werkgroep
EMBERESHEN

BESTELBON/DONATEURSBON.

- ...ex. In het ooievaarsnest a F15,-
40 pag. veel foto's in kleur.
- ...ex. Baddoek a F15,-
Geweven 3 verschillende.
- ...ex. Kaarten, set 10 stuks F6,-
- ...ex. Ooievaars op Andersens dak.
Jeugdboekje F5,-
- ...ex. Ooievaarsstropdas F25,-
- ...ex. De lachende ooievaar. F5,-
Rijm en moppenboekje.
- ...ex. Ooievaarsposter F15,-
- ...ex. T shirts F30,-
- ...ex. Stickers groot formaat F2,50

Naam.....
Adres.....
Plaats.....

Sturen aan :H.Folkertsma, Hegdyk 1,
8642 WH Lutkewierum. (05152-1 59)

